

JBC

PROGRAMA
13

3 DE FEBRER
SALA 1 PAU CASALS

EL BOLERO DE RAVEL

TAST D'ORQUESTRA

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

PROGRAMA DE MÀ

FREDERIC MOMPOU
(Barcelona 1893 – 1987)

SUBURBIS

(1936) – Orquestració Manuel Rosenthal (París 1904-2003) – 13'

El carrer, el guitarrista i el vell cavall

Gitanes 1

Gitanes 2

La Cegueta

L'home de l'aristó

CLAUDE DEBUSSY
(St. Germain-en-Laye, França 1862 – París 1918)

PRELUDI A LA MIGDIADA D'UN FAUNE

(1892-1894) – 10'

MAURICE RAVEL
(Ciboure, França 1875 – París 1937)

BOLERO

Bolero (1928) – 14'

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

LUDOVIC MORLOT, DIRECCIÓ

PRIMERS VIOLINS Massimo Spadano*, concertino invitat / Raúl García, assistent de concertino / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Ana Galán / Natalia Mediavilla / Lev Mikhailovskii / Katia Novell / Ivan Percevic / Anca Ratiu / Aurora Zodieru-Luca / Ana Kovacevic* / Octavi Martínez* / Agnese Petrosemolo* / Yulia Tsuranova* · **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen solista / Emil Bolozan, assistent / Patricia Bronisz / Clàudia Farrés / Alzy Kim / Melita Murgea / Robert Tomàs / Paula Banciu* / Cristian Benito* / David Olmedo* / Laura Pastor* / Francesc Puche* / Marina Surnacheva* · **VIOLES** Rocío Gómez*, solista invitada / Christine de Lacoste / David Derrico / Josephine Fitzpatrick / Frank Heudiard / Sophie Lasnet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Adrià Trulls / Maria Juan* / Johan Gregory Rondón / Oreto Vayá* · **VIOLONCELS** José Mor, solista / Audun Sandvik*, assistent invitat / Irene Cervera / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Yoobin Chung* / Elena Gómez* / Manuel Martínez del Fresno* / Joan Rochet* · **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyaev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Matthew Nelson / Albert Prat / Nenad Jovic* / Maria Llastarry* **FLAUTES** Francisco López, solista / Beatriz Cambrils / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Rafael Muñoz, solista / José Juan Pardo / Disa English, corn anglès · **CLARINETS** Víctor de la Rosa*, solista invitat / Francesc Navarro / Alfons Reverté, clarinet baix / Francesc / Lúdia Tejero*, clarinet en mi b · **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot · **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / Juan Conrado García, assistent solista / Pablo Marzal, assistent / Artur Jorge · **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Ángel Serrano, assistent / Andreu Moros* / Sergi Serra* · **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, assistent / Raúl García, trombó baix · **TUBA** Moisès Hidalgo* · **TIMBALES** Luc Rockweiler · **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Núria Carbó* / José Luís Carreres* / Francisco Montañés* · **ARPA** Magdalena Barrera, solista / Esther Piñol* **CELESTA** Dolors Cano* **SAXÒFON** Nacho Gascón*, saxo soprano / Joseph Hooworth-Smith*, saxo tenor

ENCARREGAT D'ORQUESTRA Walter Ebenberger
RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL Begoña Pérez
RESPONSABLE TÈCNIC Ignasi Valero
PERSONAL D'ESCENA Luis Hernández*

* Col·laborador/a

FITXA ARTÍSTICA DE LA PEÇA TEATRAL

Idea i direcció: Companyia Indi Gest

Intèrprets: Alumnes Batxillerat Escènic Institut Ferran Casablanques de Sabadell

Direcció de figurants: Helena Escuté

Vestuari: Joana Martí

Producció: Helena Font

Disseny audiovisual: Marc Permanyer

COMENTARI

per **Ana María Dávila**

En la història de la música, els noms dels francesos Claude Debussy (1862-1918) i Maurice Ravel (1875-1937) acostumen a aparèixer indissolublement associats. Tot i que cadascú va conrear un llenguatge propi, gens comparable al de l'altre, se'ls considera habitualment com els màxims exponents de l'impressionisme musical francès, un moviment sorgit a finals del segle XIX i que, a l'igual de la pintura, volia transmetre a l'oient la fugaç impressió sonora d'un moment. Aquest afany es traduiria en una gran llibertat formal per als compositors i en l'ús d'una amplíssima paleta tímbrica, els colors de la música.

L'obra que va obrir aquest nou camí fou, precisament, el *Prélude à l'après-midi d'un faune* (Preludi a la migdiada d'un faune), de Debussy. La partitura és una il·lustració molt lliure i sensual del poema homònim del simbolista francès Stéphane Mallarmé, un monòleg oníric en el qual una criatura mitològica, meitat home i meitat cabra, que descansa al mig del bosc en la calor de la tarda, descriu el seu ensomni luxuriós amb un grup de nimfes i nàiades. La lànguida melodia i la brillant orquestració evoquen tot l'erotisme del text, en tant que el cèlebre solo de flauta amb què arrenca la peça esdevé, clarament, l'anunci de l'arribada d'una nova era per a la música. L'obra va ser estrenada a París per l'Orchestre de la Société Nationale de Musique, el 22 de desembre de 1894, sota la direcció del suís Gustave Doret, i el 1912, el cèlebre ballarí i coreògraf rus Vaslav Nijinski la convertí en un ballet que va escandalitzar la societat de l'època per la sensualitat dels seus moviments.

Curiosament, també el *Bolero* de Ravel va néixer directament vinculat al món de la dansa. El 1927, la ballarina Ida Rubinstein encarregà a qui en aquell moment era el compositor més reputat de França un ballet d'inspiració espanyola. La idea inicial de Ravel va ser la d'orquestrar algunes pàgines de la suite per a piano *Iberia*, d'Isaac Albèniz, però en assabentar-se que un altre compositor, l'espanyol Enrique Fernández Arbós, ja havia començat a treballar en un projecte semblant, decidí escriure una obra totalment nova. El resultat va ser gairebé un experiment musical, una partitura hipnòtica que, amb només 17 minuts de durada, té la capacitat d'atrapar l'oient amb el seu ritme obsessiu i constant, marcat impertorbablement per la caixa al llarg de tota l'obra. El seu autor la va definir com «una experiència en una direcció molt particular i limitada [...], un teixit orquestral sense música, un llarg i progressiu *crescendo*». De fet, només la progressió en la intensitat del so i el joc tímbric dels diferents instruments que van repetint la mateixa melodia creen la il·lusió d'una varietat sonora. Ida Rubinstein estrenà el ballet a l'Òpera Garnier de París el 22 de novembre de 1928 i catorze mesos després, l'11 de gener de 1930, Ravel va dirigir la primera interpretació pública de la versió orquestral. Des de llavors, el *Bolero* s'ha convertit en una de les partitures més cèlebres de la història; una icona de la música del segle XX i una de les més recreades en el món del cinema, la televisió i la música popular.

Més enllà de les fronteres franceses, molts altres compositors van rebre la influència del moviment impressionista. Un d'ells va ser el català Frederic Mompou (1893-1987), del qual avui sentim la versió orquestral de *Suburbis* (1936), una col·lecció de cinc peces per a piano en les quals l'autor plasma impressions viscudes en els seus passejos pels volts de la muntanya de Montjuïc. La música ens evoca l'ambient i els personatges d'allò que, a principis del segle XX, no era més que l'extraradi barcelonès.

CONCERT PRESENTAT PER

ara.cat